

Трансформація грошового ринку в Україні: сучасні тенденції та виклики



Христина Тріщ
студентка факультету
банківського бізнесу
Тернопільського національного
економічного університету

Основні наукові підходи до розкриття сутності грошового ринку



Комплексний

- Будь-який ринок позикових коштів, на якому купується та продається специфічний товар – гроші.
- (А. В. Демківський, К. Р. Макконнелл, С. Л. Брю, В. М. Опарін, М. І. Савлук)

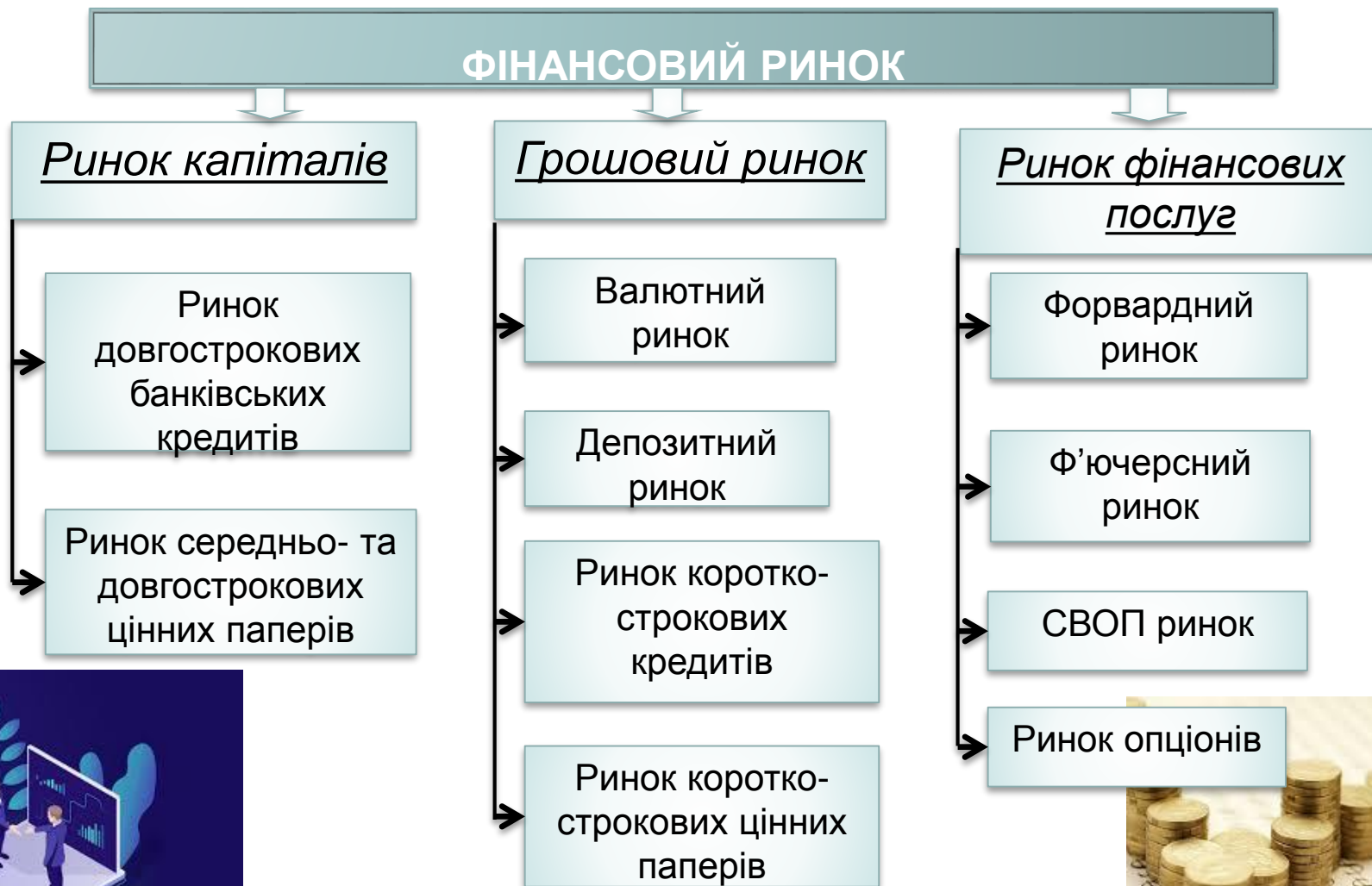
Процесний

- Ринок, на якому здійснюються депозитно-кредитні операції короткострокового характеру.
- (А. Н. Азриліян, І. О. Лютий, А. М. Мороз)

Об'єктний

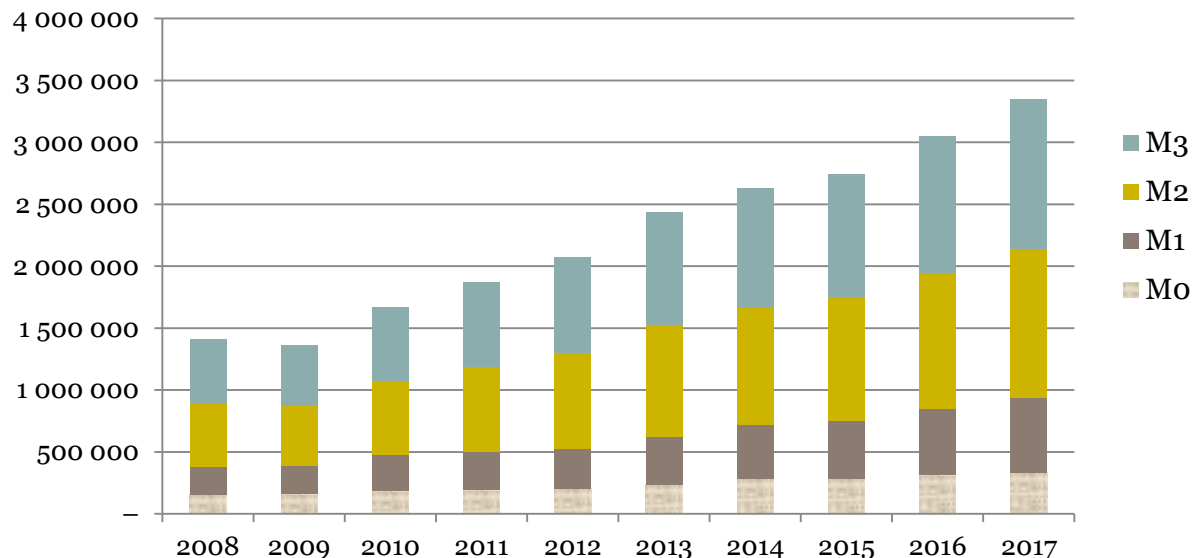
- Ринки, на яких купуються та продаються короткострокові (до 1 року) фінансові (боргові) інструменти.
- (Р. Л. Міллер, Д. Д. Ван-Хуз, В. Н. Шимов, В. С. Каменков)

Структуризація грошового ринку згідно фінансового підходу

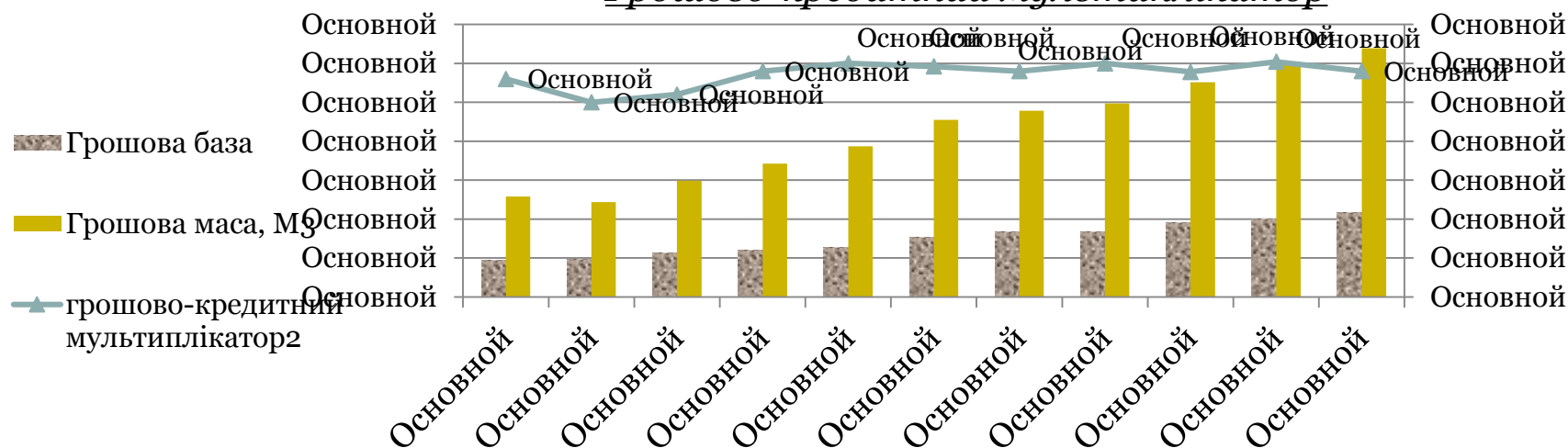


Грошова пропозиція

Співвідношення грошових агрегатів (M_0 , M_1 , M_2 , M_3)

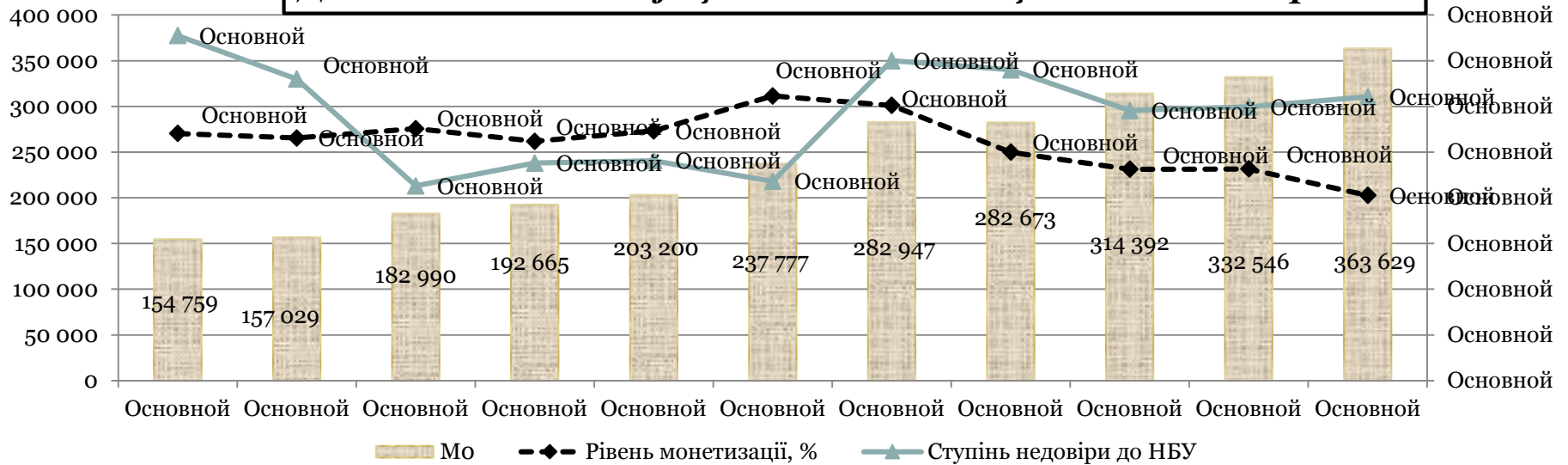


Грошово-кредитний мультиплікатор

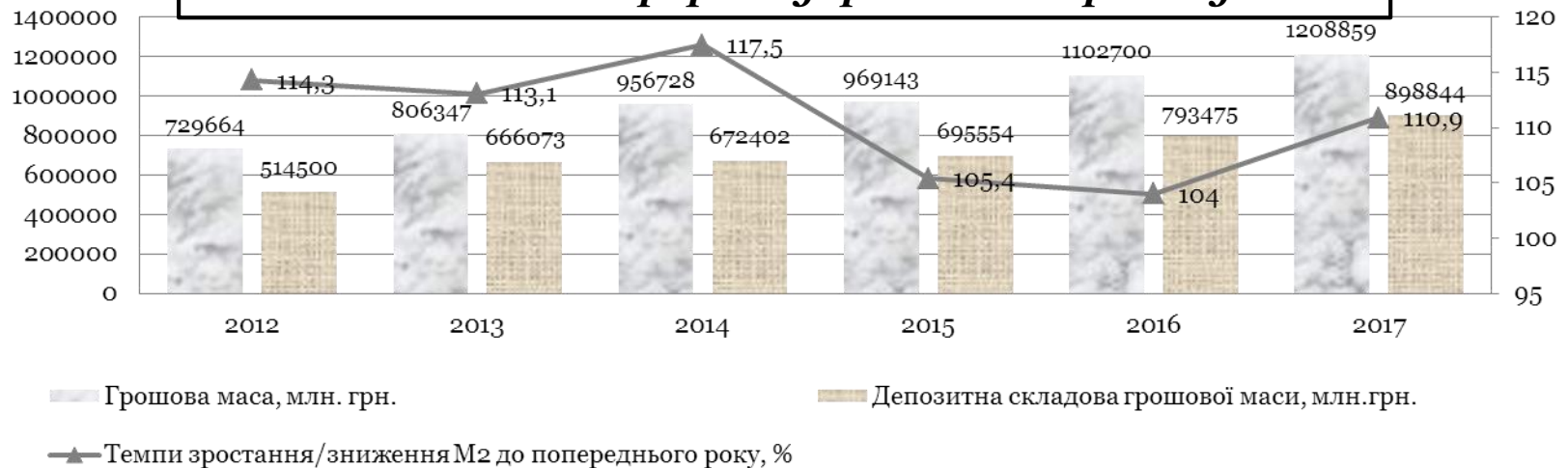


Попит на гроші

Динаміка зміни коефіцієнта монетизації економіки України



Депозитна складова грошової маси та зміна темпів приросту грошового агрегату M2



Переваги використання цифрових валют

Компактність,
універсальність



Захищеність від
підrobлень



Визначений обсяг
випуску нових
одиниць

Зручна форма
зберігання



Неможливість
вилучення із
системи

Подільність



Низька вартість
транзакцій

Висока
швидкість
переказу

Анонімність



Варіанти використання цифрових грошей різними суб'єктами грошового ринку

Актив

Пасив

Баланс домогосподарств

- заощадження у вкладах та цінних паперах;
- купівля іноземної валюти і вкладення в цифрові валюти;
- погашення кредитів.

- гроші, отримані за переказами;
- доходи від продажу валют;
- кредити отримані.

Державний бюджет (уряд)

- обслуговування державного боргу

- державні позики, отримані;
- випущені цінні папери

Баланс центрального банку

- кредити та депозити розміщені;
- вкладення в цінні папери

- готівка в обігу;
- кошти банків на коррахунках;
- кошти під час розрахунків;
- Випущені цінні папери

Баланс комерційного банку

- готівкові і прирівняні до них кошти;
- кошти в центральних банках;
- кредити видані;
- цінні папери придбані.

- вклади та депозити;
- кредити отримані;
- випущені боргові цінні папери.

Отже, дисбаланси грошового ринку в Україні пов'язані, насамперед, із незбалансованою структурою грошової пропозиції, коли зростання грошової маси в обігу здійснюється за рахунок випуску коштів НБУ через фондний та валютний канали, канал рефінансування та викупу ОВДП під цінні папери уряду. За таких обставин, використання саме нових типів грошей визначається потребами сучасної економіки, втім реалізація цих проектів вимагає зміни чинного порядку як наглядного, так і грошово-кредитного регулювання національної економіки та потребує додаткових витрат на впровадження інноваційних технологій.